

EU sredstva

Na voljo bo 3,2 milijarde evrov

Služba vlade Republike Slovenije za kohezijsko politiko (SVRK) je novembra objavila dokument Izhodišča programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 (EKP 2021-2027), kjer bo imela Slovenija možnost počrpati 3,2 milijarde evrov sredstev.

Nina Vrabelj, Strateški razvoj, GZS

Zaradi priprave in začetka izvajanja razpisov iz Načrta za okrevanje in odpornost, ki bodo predvidoma objavljeni v prihodnjih mesecih, se je zamaknila celotna priprava programskih dokumentov kohezijske politike, ki so podlaga za črpanje sredstev v obdobju 2021-2027. Slovenija mora posredovati programske dokumente Evropski komisiji v potrditev do sredine letošnjega leta, nato sledijo usklajevanja za finančni razrez sredstev. Ker dokumenti še niso dokončno sprejeti, še ni jasno, koliko sredstev bo namenjeno za posamezno področje. Za izvajanje EKP 2021-2027 se načrtuje en program, ki bo zajemal sofinanciranje iz štirih skladov, in sicer:

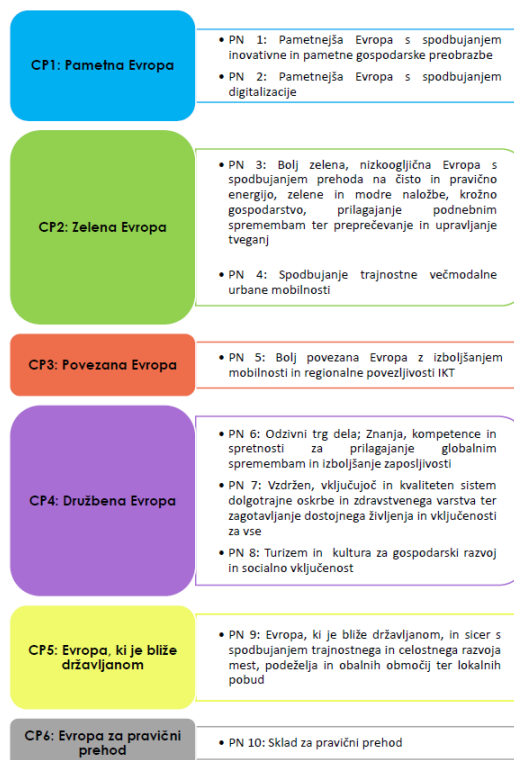

Vir: SVRK, 2022 (<https://evropskasredstva.si/2021-2027/>)

V Sloveniji moramo za doseganje ciljev Strategije razvoja Slovenije 2030 (SRS 2030) ukrepe prednostno usmerjati na med seboj povezana področja:

- pospeševanja rasti produktivnosti za nadaljnje razvojno dohitevanje povprečja EU,
- vključujočega družbenega razvoja in medgeneracijske solidarnosti, saj je epidemija močno posegla v kakovost življenja in zaostрила izzive socialne zaščite,
- pospešenega prehoda v nizkoogljično krožno gospodarstvo, kjer izrazito zaostajamo za povprečjem EU,
- krepitev razvojne vloge države in njenih institucij predvsem pri izboljšanju učinkovitosti ter zmanjšanju regulatornih bremen.

V Izhodiščih EKP 2021-2027 je navedenih šest ciljev politik (CP) s svojimi prednostnimi nalogami (PN), in sicer:

Vir: SVRK, 2022 (<https://evropskasredstva.si/2021-2027/>)

Slovenija mora posredovati programske dokumente Evropski komisiji v potrditev do sredine letošnjega leta, nato sledijo usklajevanja za finančni razrez sredstev.

V Izhodiščih EKP 2021-2027 je navedenih šest ciljev politik s svojimi prednostnimi nalogami: Pametna Evropa, Zelena Evropa, Povezana Evropa, Družbena Evropa, Evropa, ki je bližje državljanom, in Evropa za pravični prehod.

3,2 milijarde evrov, ki jih ima Slovenija na voljo, je trenutno razdeljenih po spodnjih prednostnih nalogah:

Cilj - politika	št. PN	Program EKP 21-27: PN	ESRR		ESS		KS	SPP	SKUPAJ
			vzhod	zahod	vzhod	zahod	SLO	vzhod	
CP 1 - PAMETNA EVROPA	1	Pametnejša Evropa s spodbujanjem inovativne in pametne gospodarske preobrazbe	372,10	219,23					591,33
	2	Pametnejša Evropa s spodbujanjem digitalizacije*	?	?					0,00
SKUPAJ			372,10	219,23	0,00	0,00	0,00	0,00	591,33
CP2 - ZELENA EVROPA	3	Bolj zelena, nizkoogljična Evropa s spodbujanjem prehoda na čisto in pravično energijo, zelene in modre naložbe, krožno gospodarstvo, prilagajanje podnebnim spremembam ter preprečevanje in upravljanje tveganj	329,45	97,69			280,10		707,24
	4	Spodbujanje trajnostne večmodalne urbane mobilnosti	37,80	18,15					55,95
SKUPAJ			367,25	115,84	0,00	0,00	280,10	0,00	763,19
CP3 - POVEZANA EVROPA	5	Bolj povezana Evropa z izboljšanjem mobilnosti in regionalne povezanosti IKT	186,32				420,14		606,46
SKUPAJ			186,32	0,00	0,00	0,00	420,14	0,00	606,46
CP4 - DRUŽBENA EVROPA	6	Odzivni trg dela; znanja, kompetence in spretnosti za prilagajanje globalnim spremembam in izboljšanje zaposljivosti	42,80		321,66	101,46			465,92
	7	Vzdržen, vključujoč in kakovosten sistem dolgotrajne oskrbe in zdravstvenega varstva ter zagotavljanje dostojnega življenja in vključenosti za vse	93,94		142,50	44,95			281,39
	8	Turizem in kultura za gospodarski razvoj in socialno vključenost	21,44						21,44
SKUPAJ			158,18	0,00	464,16	146,41	0,00	0,00	768,75
CP5 - EVROPA BLIŽJE DRŽAVLJANOM	9	Evropa, ki je bližje državljanom, in sicer s spodbujanjem trajnostnega in celostnega razvoja mest, podeželja in obalnih območij ter lokalnih pobud	44,41	20,82					65,23
SKUPAJ			44,41	20,82	0,00	0,00	0,00	0,00	65,23
CP6 - EVROPA ZA PRAVIČNI PREHOD	10						248,38		248,38
			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	248,38	248,38
TEHNIČNA POMOČ	11		40,92	12,91	19,34	6,10	17,95	10,35	107,57
SKUPAJ			40,92	12,91	19,34	6,10	17,95	10,35	107,57
SKUPAJ VSA RAZVOJNA PODROČJA			1.169,18	368,80	483,50	152,51	718,19	258,73	3.150,91

Vir: SVRK, 2022 (<https://evropskasredstva.si/2021-2027/>)

Za gospodarstvo bodo najbolj aktualni trije cilji politik, in sicer:

CP1 – Pametna Evropa, kjer so predvidene naložbe:

- **v raziskave, razvoj in inovacije** (ukrepi v podporo strateškim razvojnim inovacijskim partnerstvom (SRIP-i), izgradnja in vzpostavitev javne raziskovalne infrastrukture, spodbude raziskovalnim projektom (TRL 3-6 in 6-9), zaposlovanje mladih raziskovalcev oziroma raziskovalcev na začetku kariere v podjetjih in javnih raziskovalnih organizacijah, krepitev sinergij med različnimi viri

financiranja, podporno okolje v podporo razvoju inovacijske dejavnosti);

- **za konkurenčnost malih in srednjih podjetij** (ukrepi za razvoj in optimizacijo ekosistema za podporo podjetništvu in inovativnosti, prehod novih podjetniških podjetij in novonastalih podjetij v fazo hitrejše rasti in za hitrorastoča podjetja, internacionalizacija in sodelovanje na področju makro regij, promocije in krepitev blagovnih znamk proizvodov in storitev slovenskih podjetij v tujini ter skupna vlaganja na tujih trgih, razvoj kulturno kreativnega sektorja);

- **v znanja in spretnosti za pametno specializacijo** (kompetenčni centri na vseh prednostnih področjih S5, priprava in izvajanje študijskih programov za izpopolnjevanje na področjih S5, krepitev znanj in spretnosti za sistemske izvajalce pametne specializacije (zaposlene v SRIPih, na ministrstvih ter ostalih izvajalskih organizacijah ukrepov S5), razvoj veščin in kompetenc na področju družbene inovativnosti in boljše zakonodaje, s poudarkom na prehodu v razogljičenje/krožno gospodarstvo) ter
- **za digitalno preobrazbo** (spodbujanje digitalne transformacije družbe, podjetij in javnih storitev ter celovite pametne digitalne javne storitve za podjetja, državljane, raziskovalne institucije).

CP2 – Zelena Evropa, kjer so med drugimi predvidene naložbe:

- s ciljem **spodbujanja energetske učinkovitosti** se predvidevajo:
 - ukrepi za izboljšanje energetske učinkovitosti v gospodarstvu,
 - ukrepi energetskih prenov stavb z upoštevanjem trajnostne gradnje ter pametnim upravljanjem sistemov v in na stavbah ter
 - ukrepi ozaveščanja socialno ranljivih skupin in omogočanja njihovega dostopa do nepovratnih sredstev ter zmanjšanja energetske revščine;
- pospešilo se bo **vlaganja v ključne ukrepe obnovljivih virov energije (OVE)**, ki so opredeljeni v NEPN (sončna energija, biomasa in geotermalna energija).
- podpora bo namenjena tudi **vzpostavitvi pogojev za krožno gospodarstvo** (uvajanje trajnostnih oziroma krožnih in digitalnih poslovnih modelov ter novih nizkoogljičnih produktov, procesov in tehnologij za krepitev verig vrednosti) ter izgradnji naprav za visoko učinkovito soproizvodnjo toplote in električne energije za daljinsko ogrevanje in hlajenje z nizkimi emisijami v življenjskem ciklu za energetske izrabo preostankov komunalnih odpadkov.

CP4 – Družbena Evropa, kjer so med drugimi predvidene naložbe:

- ukrepi **na področju trga dela**:
 - programi za ohranitev na trgu dela tistih skupin, katerih zaposlitev oziroma samozaposlitev je ogrožena ali začasna, zmanjševanje in preprečevanje prekarnosti ter preprečevanje prehoda nazaj v brezposelnost za ciljne skupine, ki se soočajo z atipičnimi oblikami dela oziroma prekarnostjo,
 - ukrepi za krepitev institucij in služb trga dela oziroma posodobitev njihovih storitev za učinkovitejšo obravnavo ciljnih skupin na trgu dela,
 - razvoj, vzpostavitev in delovanje nacionalnega orodja za kratko, srednje in dolgoročno napovedovanje kompetenc – PNK,
 - ukrepi za izboljšanje varnosti in zdravja pri delu, osveščanje o pomenu medgeneracijskega

- sodelovanja in odpravljanja medgeneracijskih stereotipov,
- ukrepi z namenom podaljševanja delovne aktivnosti ter spodbujanje prenosa znanja med generacijami;
- ukrepi **na področju izobraževanja in usposabljanja**:
 - karierni centri za mlade, vključno s karierno orientacijo šolajočih,
 - krepitev ključnih kompetenc šolajočih, kot so digitalne kompetence, jezikovne kompetence, ustvarjalnost, medijska pismenost, kritično razmišljanje, podjetnost, kreativnost, zdrav odnos do samega sebe, preprečevanje nasilja in odvisnosti, kulturna zavest in izražanje ter spodbujanje nadarjenosti,
 - krepitev sodelovanja izobraževanja ter trga dela na področju poklicnih in strokovnih šol, visokega šolstva,
 - programi povezovanja na osi dijak/študent – institucije znanja – gospodarstvo/negospodarstvo (PKP),
 - vzpostavitev podpornega okolja v terciarnem izobraževanju,
 - krepitev kompetenc strokovnih delavcev in vodstvenega kadra v vzgoji in izobraževanju,
 - ukrepi na področju spodbujanja vseživljenjskega učenja,
 - zagotavljanje IKT opreme ter infrastrukturnih pogojev,
 - štipendije.

Poleg 3,2 milijarde evrov v sklopu kohezijske politike ima Slovenija na voljo tudi 1,8 milijarde nepovratnih sredstev iz Načrta za okrevanje in odpornost, kjer bodo prvi razpisi za podjetja objavljeni v prihodnjih mesecih. Na GZS se zavedamo, da je glede na trenutne potrebe podjetij sredstev, ki bodo namenjena gospodarstvu, vseeno premalo, ampak kljub temu pri-
ložnosti bodo in želimo, da jih uspešno izkoristite. [gg](#)

Za gospodarstvo bodo najbolj aktualni trije cilji politik, in sicer Pametna Evropa, Zelena Evropa in Družbena Evropa.

Slovenija ima na voljo tudi 1,8 milijarde nepovratnih sredstev iz Načrta za okrevanje in odpornost, kjer bodo prvi razpisi za podjetja objavljeni v prihodnjih mesecih.

Evropska sredstva

